

КАКО ИЗАБРАТИ ЗАНИМАЊЕ (за будуће средњошколце)

Налазиш се пред избором занимања и школа. Пред тобом је важан корак који ће утицати на твоју будућност- ако не на читав живот, онда барем на наредних неколико година. Иако у данашње време први избор занимања и није више „избор за читав живот“, то је ипак значајан корак који битно утиче на будућност и може да трасира пут за будуће одлуке у вези са твојим образовањем или каријером.

Грешке у избору могуће је исправити, али тако можеш да изгубиш много времена, пре него што се вратиш на прави колосек. Сада си узраста када учиш најбрже и са најмање напора. Најбоље је да сада утврдиш који је пут добар за тебе и да што боље искористиш своје склоности и способности.

Раду посвећујемо много времена, 35 или 40 година живота, пет или шест дана недељно, осам сати дневно. Можда те то сада и помало плаши, па одлажеш размишљање о избору професије. Помисли на то да рад може бити извор задовољства. Дошао је прави тренутак да почнеш да размишљаш о избору занимања. Време које сада уложиш у процену својих интересовања, способности и других личних особна може да ти уштеди много времена.

За сваки посао, па и онај најједноставнији, потребна је одговарајућа стручна оспособљеност. Прва степенaца је СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ. Она не може да се прескочи уколико желимо да се оспособљавамо за неко занимање или даљи наставак школовања.

У нашем систему средњег образовања постоје три врсте средњих школа: ГИМНАЗИЈА, СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ и УМЕТНИЧКЕ ШКОЛЕ. У гимназију се ученик уписује у смерове, а у средњим стручним и уметничким школама у образовни профил.

КОРАК ПО КОРАК ДО ПРАВОГ ИЗБОРА

Први корак

Прво што треба да уради ученик када размишља о могућем избору је

да се потруди да што више сазна о основним карактеристикама различитих подручја и области рада (карактеристични послови, потребе за стручњацима, посебни здравствени и психолошки захтеви, потребна знања). Затим, међу мноштвом занимања, треба издвојити најмање пет и настојати да се о њима прикупа што више података (основни послови, средства која се користе у раду).

Други корак

Да би се донела правилна одлука неопходно је да послови занимања за која жели да се оспособи одговарају личним могућностима ученик, а пре свега, његовим интересовањима, способностима, потребама, особинама и здравственом стању. Да би се то постигло треба урадити следеће:

- проанализирати интересовања, односно предмете за које се ученик посебно интересовао, активности којима се најрадије бавио у слободном времену идр.
- проценити своје способности и видети да ли су оне услов за обављање послова жељених занимања.

Трећи корак

Ако је ученик у недоумици, најпре треба да разговара са својим родитељима, а затим уколико је потребно и са педагогом школе, одељенским старешином или наставницима оних предмета за које испољава посебна интересовања.

Четврти корак

Следеће што треба да учини ученик је да сазна какве су перспективе запошљавања у занимањима у појединим подручјима рада, а посебно оних за које жели да се оспособи.

Од објављивања конкурса до пријављивања за упис има довољно времена да ученик провери да ли испуњава потребне услове и критеријуме за упис у све образовне профиле за које је заинтересован,

после те провере можда ће морати да промене списак жељених образовних профила. Неких ће се можда одрећи или ће листу допунити новим профилима које му пружају веће могућности да буде међу примљеним кандидатима.

